

บทความวิจัย

ปัญหาทางกฎหมายของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติด
ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน*

Legal Problems of Predicate Offences relating to Drugs under
Anti-Money Laundering Laws

วิทยา นีติธรรม¹

Witthaya Neetitham²

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 422 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ ปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330.

Anti - Money Laundering Office 422 Thanon Phayathai, Wangmai Patumwan,
Bangkok 10330.

* Corresponding author E-mail: Wittee7@gmail.com

(Received: 26 กุมภาพันธ์ 2563; Accepted: 5 มิถุนายน 2563)

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัย เรื่อง “การกำหนดกรอบลักษณะของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน” มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

¹ นายวิทยา นีติธรรม ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

² Mr.Witthaya Neetitham, Director of Policy and Strategy Division Anti - Money Laundering Office

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ที่มีมาตรการริบทรัพย์สินทางแพ่ง โดยกระบวนการร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งเริ่มต้นอาศัยเพียงเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน และมีมาตรการทางอาญาที่ใช้ลงโทษบุคคลที่ได้กระทำต่อตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน โดยการกำหนดความผิดฐานฟอกเงิน ดังนั้น การจะกำหนดให้ความผิดอาญาฐานใดเป็นความผิดมูลฐานจึงเป็นหลักการสำคัญของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เมื่อได้ศึกษาจึงพบว่า การกำหนดกรอบลักษณะของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในปัจจุบันครอบคลุมถึงความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดบางลักษณะที่เป็นความผิดเล็กน้อย หรือไม่มีทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดดังกล่าว ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายที่ต้องการตบวงจรการประกอบอาชญากรรมตามความผิดมูลฐาน และอาจเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนจนเกินความจำเป็นในการตรากฎหมาย ไม่สอดคล้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความคุ้มค่าด้านงบประมาณ และอัตราค่าจ้างที่ใช้ในการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงสมควรที่จะเสนอให้ปรับปรุงกรอบความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้ครอบคลุมเฉพาะลักษณะของความผิดที่มีความสำคัญ เช่น การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่าย เป็นต้น

คำสำคัญ: ฟอกเงิน, ความผิดมูลฐาน, ยาเสพติด

ABSTRACT

This article aims to study the anti-money laundering laws containing civil forfeiture measures and legal procedure to requesting court's order the predicate offence-related properties forfeiture for properties of the government. The procedure begins with reasonable belief that a property relates to predicate offence which contains a criminal punishment against an offender who owns the predicate offence-related properties according to the offence of money laundering. Hence, determining a case's predicate offence is an essence principle of anti-money laundering laws.

According to the study, it was found that, currently, determining qualities of predicate offense concerning drugs under of anti-money laundering laws covered an offense of drugs for certain kind of drugs with minor punishment or without properties generated from such offence. This failed to follow the spirit of enactment aiming to root out the criminal cycle under such offence. It was excessive limitation of people's liberties and rights for enactment and failed to accord with drugs-related legal measures. It also caused problems of budgetary worthiness and manpower enforcing the law enforcement of Anti-Money Laundering Office.

Therefore, to solve such problems, a frame of drugs-related predicate offence under anti-money laundering laws should be developed to ensure it covers major offences such as production, import, export and distribution.

Keywords: Money Laundering, Predicate Offence, Drugs

ความนำ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการตรวจการประกอบอาชญากรรม เพื่อมิให้นำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก³ โดยมาตรการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายดังกล่าวเป็น “มาตรการริบทรัพย์สินในทางแพ่ง (Civil Forfeiture)”⁴ ที่นำมาใช้บังคับเอา กับตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด อันเป็นการมุ่งพิจารณาจากตัวทรัพย์สินว่าได้มาโดยวิธีการที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งเป็นหลักที่แยกออกจากตัวบุคคล มีลักษณะเป็นการขยายหลักเกณฑ์การดำเนินการริบทรัพย์สินให้ครอบคลุมกว้างขึ้น ทั้งนี้ รัฐต้องสามารถพิสูจน์จนเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน⁵ แต่ไม่จำเป็นต้องพิสูจน์จนปราศจากข้อสงสัย เพราะไม่ใช้การพิสูจน์เพื่อลงโทษทางอาญา เพียงชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานแล้วมีความน่าเชื่อถือเกินครึ่งหนึ่งดังเช่นคดีแพ่งทั่วไปก็เพียงพอแล้ว⁶ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอุดช่องว่างที่กฎหมาย

³ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, หมายเหตุท้ายเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบการซึ่งกระทำความผิดกฎหมายบางประเภท ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงินเงิน เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ทำให้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมายเหล่านั้นและโดยที่กฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่สามารถปราบปรามการฟอกเงินหรือดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินนั้นได้เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อเป็นการตรวจการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

⁴ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 49

⁵ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 49

⁶ ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ, *มุมมองใหม่ในกฎหมายอาญา*, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2556), 174.

ซึ่งมีอยู่เดิมไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา บางฐานความผิดได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากระบบการทางอาญาจะต้องมีพยานหลักฐานที่แจ่มชัดและไม่มีข้อสงสัยศาลจึงจะมีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิด และริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้นให้ตกเป็นของแผ่นดิน

นอกจากนี้ หากบุคคลใดโอน รับโอน ชุกซ่อน หรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สิน ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน หรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ เพื่อปกปิด หรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน บุคคลนั้นอาจจะมีความผิดฐานฟอกเงิน⁷ อันเป็นความผิดอาญาอีกฐานหนึ่งด้วย

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นความผิดอาญาฐานหนึ่งที่มีผลกระทบ ต่อความสงบเรียบร้อยอย่างรุนแรง และความมั่นคงของประเทศ โดยองค์ระหว่าง ประเทศ และประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะต้องร่วมมือกันปราบปรามอย่างเด็ดขาด เป็นผลให้มีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อใช้ในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้มีการผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ต้องกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในประเทศของตน ซึ่งในส่วนของประเทศไทย นั้นได้กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานหนึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แต่การที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้ครอบคลุมความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ปรากฏว่า สามารถที่จะจำแนกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานดังกล่าวได้ทั้งหมดถึง 4 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522, พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

⁷ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, มาตรา 5

พ.ศ. 2559, พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 และพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ซึ่งแต่ละฉบับจะประกอบด้วยลักษณะของความผิดที่แตกต่างกันไป โดยมีความผิดบางลักษณะที่เป็นความผิดเล็กน้อยรวมอยู่ด้วย ประกอบกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดได้มีการแก้ไขบทบัญญัติให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด และสอดคล้องกับหลักการที่ต้องการแยกผู้กระทำความผิดรายย่อยออกจากผู้กระทำความผิดรายใหญ่ และรัฐยังได้ตราพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ขึ้น เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นความผิดเล็กน้อยได้มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยไม่ต้องถูกดำเนินคดี เนื่องจากเห็นว่าโดยหลักแล้วผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วยอย่างหนึ่งที่มีใช้อาชญากรปกติ⁸ แต่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าว ก็ยังอาจจะต้องถูกดำเนินการกับทรัพย์สินและอาจต้องรับโทษในความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เนื่องจากกฎหมายไม่ได้มีการกำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้แต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรที่จะทำการศึกษาหาความเหมาะสมในการกำหนดกรอบลักษณะของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีความเหมาะสม และไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป แต่ในทางกลับกันหากมีกรอบลักษณะของความผิดมูลฐานที่เหมาะสมนอกจากจะเกิดประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนแล้ว ยังจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีประสิทธิภาพ สมดังเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายดังกล่าวด้วย

การฟอกเงิน (Money Laundering) เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ทำให้เงินที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือได้มาโดย

⁸ สำนักงาน ป.ป.ส., “การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด,” จดหมายข่าวกฎหมายยาเสพติด, (กรกฎาคม - กันยายน 2545), 2.

ไม่สุจริตให้กลายเป็นเงินที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยทุจริต หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการทำเงินสกปรกให้เป็นเงินสะอาดนั่นเอง⁹ ดังนั้น อาชญากรรมสำคัญที่นำไปสู่การฟอกเงินนั้นจึงมักเป็นอาชญากรรมที่ทำให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน เช่น การค้ายาเสพติด การทุจริต ฉ้อโกง หรือค้ายมนุษย์ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้เมื่อปลายปี พ.ศ. 2531 องค์การสหประชาชาติจึงได้ประกาศใช้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988 (United Nations Vienna Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1988” (Vienna Convention) เพื่อแก้ไขปัญหาการฟอกเงินอันเกิดมาจากการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด โดยอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหลายมาตรการ และมีประเทศต่าง ๆ ได้ลงนามเป็นสมาชิกอนุสัญญานับนี้ รวมทั้งประเทศไทยที่ต้องการเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าว จึงได้มีการตราและการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2542¹⁰

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ สำนักงาน ปปง. ในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สามารถนำมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามกฎหมายดังกล่าว มาใช้ในการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมูลค่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ นับตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับใช้จนถึงเดือนสิงหาคม 2562 รวมมูลค่า

⁹ ไชยยศ เหมะรัชตะ, “กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน,” *วารสารกฎหมาย*, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 16, ฉ.2 (2539): 8.

¹⁰ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 29 ก หน้า 45 (21 เมษายน 2542) และให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กว่า 59,612 ล้านบาท¹¹ และจากแนวคิดเดิมที่จะใช้มาตรการตามกฎหมายดังกล่าว ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเพียงฐานเดียว ก็ได้มีการพัฒนากฎหมายดังกล่าว โดยการเพิ่มฐานความผิดอาญาบางฐานซึ่งมาตรการทาง อาญาโดยปกติไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา ฐานนั้น ๆ ได้ ให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน จึงทำให้ปัจจุบันมีความผิดมูลฐาน ซึ่งเสมือนเป็นกรอบอำนาจที่จะนำมาตราการ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้ดำเนินการกับทรัพย์สิน ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานนั้นได้ถึง 29 มูลฐาน¹² คือ

- (1) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- (2) ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพศ คำหญิงและเด็ก คำประเวณี
- (3) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน
- (4) ความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในสถาบันการเงิน
- (5) ความผิดเกี่ยวกับการทุจริต
- (6) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชกหรือรีดเอาทรัพย์สิน
- (7) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร
- (8) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย
- (9) ความผิดเกี่ยวกับการพนัน
- (10) ความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่
- (11) ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรอันมีลักษณะเป็นการค้า

¹¹ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, “สถิติผลการดำเนินการกับทรัพย์สิน ประจําเดือนสิงหาคม 2562,” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/strategy/monthly-report/detail/9919> (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2563).

¹² สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, “ตารางแสดงความผิดมูลฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน,” <http://www.amlo.go.th/index.php> (สืบค้นเมื่อ วันที่ 25 เมษายน 2563).

- (12) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา อันมีลักษณะเป็นการค้า
- (13) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาอันมีลักษณะเป็นการค้า
- (14) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ อันมีลักษณะเป็นปกติธุระ หรือเพื่อการค้า
- (15) ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ อันมีลักษณะเป็นการค้า
- (16) ความผิดเกี่ยวกับการฆ่าคนตาย เพื่อให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน
- (17) ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์
- (18) ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง หรือยักยอก อันมีลักษณะเป็นปกติธุระ
- (19) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นโจรสลัด
- (20) ความผิดเกี่ยวกับการปั่นหุ้น
- (21) ความผิดเกี่ยวกับการค้าอาวุธ และยุทธภัณฑ์
- (22) ความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
- (23) ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
- (24) ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
- (25) ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีตามประมวลรัษฎากร
- (26) ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (27) ความผิดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
- (28) ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (29) ความผิดเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

การกำหนดความผิดอาญาฐานใดและลักษณะใดให้เป็นความผิดมูลฐานเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพราะมาตรการตามกฎหมายดังกล่าวมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนค่อนข้างรุนแรง อีกทั้งตามเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายที่ต้องการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมที่จะสามารถนำเงิน หรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ดังนั้น หากความผิดมูลฐานใดประกอบด้วยลักษณะของความผิดที่เป็นความผิดเล็กน้อย ไม่มีตัวทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าว ไม่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือหากสามารถที่จะนำมาตรการอื่นมาใช้จะเป็นผลดีกว่า ก็ไม่สมควรที่จะกำหนดให้ความผิดนั้น เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

การกำหนดความผิดอาญาฐานใดเป็นความผิดมูลฐานนั้น มีแนวคิดที่ว่าควรเป็นการกระทำความผิดอาญาที่มีลักษณะ ดังนี้¹³ (1) ความผิดที่มีรูปแบบและวิธีการดำเนินการที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม (2) ความผิดที่โดยลักษณะของการประกอบอาชญากรรมทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง (3) ความผิดที่เป็นการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปราม และ (4) ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ แม้ความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดอันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (1) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จะเป็นความผิดที่เข้าองค์ประกอบ 4 ข้อ ดังกล่าวข้างต้น แต่การที่พระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติให้ครอบคลุมความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด

¹³ อรรถนพ ลิขิตจิตถะ, *ถาม-ตอบเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน*, (กรุงเทพฯ: กองนิติการ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรื, 2542), 68.

เกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ปรากฏว่า สามารถที่จะจำแนกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานดังกล่าวได้ทั้งหมดถึง 4 ฉบับ ได้แก่ (1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (2) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 (3) พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 และ (4) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

การกำหนดความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดในลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนี้

1) ปัญหาการกำหนดความผิดมูลฐานไม่สอดคล้องกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดของไทยในปัจจุบัน เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดแต่ละฉบับประกอบด้วยลักษณะของความผิดที่แตกต่างกันไป เช่น พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติบางส่วนให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับหลักการที่ต้องการแยกผู้กระทำความผิดรายย่อย ได้แก่ ผู้เสพ ผู้ครอบครอง ผู้ครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือผู้จำหน่ายรายย่อย ออกจากผู้กระทำความผิดรายใหญ่ ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้จำหน่ายรายใหญ่ เพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติด และถือว่าผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วยซึ่งควรจะได้รับ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และยังสามารถตราพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ขึ้นมาเพื่อรองรับมาตรการดังกล่าว โดยบัญญัติให้ผู้เสพและมีไว้ในครอบครอง ผู้เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และผู้เสพและผู้จำหน่ายยาเสพติดจำนวนเล็กน้อย มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยไม่ต้องถูกดำเนินคดี เนื่องจากเห็นว่าโดยหลักแล้วผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วยอย่างหนึ่ง มิใช่อาชญากรปกติ และบางครั้งผู้เสพอาจจะถูกบังคับให้จำหน่ายยาเสพติดเพื่อแลกกับการได้ยาเสพติดไปเสพด้วย แต่การที่ความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในปัจจุบันยังครอบคลุมถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้กระทำความผิดรายย่อยหรือผู้เสพด้วย จึงอาจทำให้ผู้กระทำความผิดดังกล่าวต้องถูกดำเนินการตามมาตรการรับทัณฑ์สันทางแพ่ง

และอาจจะต้องถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย

2) ปัญหาความแตกต่างกับหลักการกำหนดความผิดมูลฐานอื่นตามบทนิยาม “ความผิดมูลฐาน” ของมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีกรอบความผิดที่ชัดเจน เช่น ความผิดเกี่ยวเพศ เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป พาไป หรือรับไว้เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์ หรือช่องโง่ ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน โดยไม่ได้รับอนุญาตที่มีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3) ปัญหาความไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีความประสงค์ที่จะมุ่งดำเนินการกับตัวทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานเป็นสำคัญ ดังนั้น หากความผิดอาญาลักษณะใดเป็นความผิดที่ไม่ก่อให้เกิดทรัพย์สินขึ้นจากการกระทำความผิดดังกล่าวแล้วก็ไม่สมควรที่จะกำหนดให้ความผิดอาญาในลักษณะนั้นให้เป็นความผิดมูลฐาน

4) ปัญหาการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินจำเป็นในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน อาจถูกตรวจสอบโดยมาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ดังนี้

(1) การจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน¹⁴ ที่ผู้ครอบครองทรัพย์สินต้องยอมให้กรรมการ

¹⁴ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542, มาตรา 38 (3)

ธุรกรรม เลขานุการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขานุการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการชุกซ่อนหรือเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน (2) การจำกัดเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยชอบด้วยกฎหมาย¹⁵ เพราะอาจถูกเข้าถึงบัญชีของตนเองในสถาบันการเงิน ถูกดักฟัง หรือถูกเข้าถึงข้อมูลในคอมพิวเตอร์ (3) การจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ¹⁶ เพราะอาจถูกคณะกรรมการธุรกรรมสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานไว้ไม่เกิน 3 วันทำการหรือสั่งยับยั้งการทำธุรกรรมที่มีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานไว้ ไม่เกิน 10 วัน ทำการ และ (4) การจำกัดสิทธิในทรัพย์สิน¹⁷ เพราะอาจถูกคณะกรรมการธุรกรรมสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกิน 90 วัน หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าอาจมีการโอนจำหน่าย ยักยอก ปกปิด หรือซ่อนเร้นทรัพย์สินใดที่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน

5) ปัญหาความไม่คุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในการเดินทางเพื่อสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน เนื่องจากการดำเนินการเพื่อสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานในคดีมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดในลักษณะที่เป็นความผิดเล็กน้อย และไม่มีตัวทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องเดินทางไปรวบรวมพยานหลักฐานในคดีดังกล่าวที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ ซึ่งในบางคดีมีมูลค่าทรัพย์สินที่ต้องดำเนินการเพียงหลักหมื่นบาท แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีค่าใช้จ่ายที่ใช้ดำเนินการตามกฎหมายหลายแสนบาท ยังไม่รวมถึงต้นทุนด้านระยะเวลาหลายเดือนที่ใช้ในการดำเนินการในแต่ละ

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 46

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 35 และมาตรา 36

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 48

คดีด้วย และหากไม่ดำเนินการพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็อาจมีความเสี่ยงในเรื่องของการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ได้

6) ปัญหาด้านอัตรากำลังของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ง. ปัจจุบันสำนักงาน ป.ป.ง. มีหน้าที่รับผิดชอบในการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานรวมทั้งสิ้น 29 มูลฐาน โดยในปีงบประมาณ 2562 มีเรื่องที่ส่งและแจ้งขอให้สำนักงาน ป.ป.ง. ดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานเฉพาะที่เกี่ยวกับยาเสพติดเพียงมูลฐานเดียวมีจำนวนถึง 1,149 เรื่อง จากเรื่องที่สำนักงาน ป.ป.ง. รับไว้ทั้งหมด จำนวน 2,430 เรื่อง¹⁸ หรือคิดเป็นร้อยละ 47 ของเรื่องที่สำนักงาน ป.ป.ง. รับไว้ทั้งหมด ในขณะที่สำนักงาน ป.ป.ง. มีอัตรากำลังพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ง. เพียง 553 คน¹⁹ โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่ในสายสอบสวนด้านคดีทรัพย์สินเพียงประมาณ 171 คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการที่ต้องรับผิดชอบในงานด้านคดีที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐานทั้ง 29 มูลฐาน²⁰ ซึ่งในบางคดีเป็นคดีที่มีมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานเป็นจำนวนสูงในหลักหมื่นล้านบาท มีความสลับซับซ้อนและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลและธุรกรรมจำนวนมาก อีกทั้งเขตอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายยังครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ทำให้บางคดีพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเดินทางไปสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานในพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีความเสี่ยงภัยต่อชีวิตและร่างกายสูงด้วยภาระหน้าที่จากปริมาณงานที่เข้ามาจำนวนมากมีความยุ่งยากซับซ้อน และต้องตรากตรำในการทำงาน

¹⁸ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, “รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำเดือนกันยายน 2562,” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/strategy/monthly-report/detail/10037> (สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2563).

¹⁹ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, “รายงานประจำปี 2561 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน,” (กรุงเทพฯ: บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด, 2561), 25.

²⁰ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, “เอกสารสรุปโครงสร้าง ภารกิจงบประมาณ แผนงาน โครงการสำคัญ เสนอคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563,” 13.

ทำให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. จำนวนหนึ่งได้ขอลาออก หรือโอนย้ายไปรับราชการในหน่วยงานอื่น ทำให้สำนักงาน ปปง. ต้องสูญเสียพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในงานคดี ต้องลงทุนทั้งงบประมาณและเวลาในการผลิตพนักงานเจ้าหน้าที่ขึ้นมาทดแทนตลอดเวลา ดังนั้น หากมีการปรับปรุงโดยกำหนดกรอบความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดโดยตัดฐานความผิดที่มีโทษเพียงเล็กน้อย และไม่มีทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดซึ่งมีจำนวนประมาณร้อยละ 70 ของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดที่ส่งให้สำนักงาน ปปง. ดำเนินการออกไป ย่อมจะทำให้ปริมาณความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดที่ส่งมาให้สำนักงาน ปปง. ดำเนินการลดลงไปได้เป็นจำนวนมาก และลดภาระกิจหน้าที่ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ปปง. ได้เป็นอย่างดี

สรุปและเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงแนวความคิดและลักษณะของความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทย และกฎหมาย Money Laundering Control Act 1986 (MLCA) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้กำหนดห้ามการกระทำที่เป็นความผิดมูลฐานไว้ในลักษณะกว้าง ๆ มิได้เน้นเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะเจาะจง ส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศออสเตรเลียได้กำหนดถึงการกระทำความผิดข้อหาขั้นรุนแรง (Serious Offence) พร้อมทั้งยกตัวอย่างฐานความผิด เช่น การค้ายาเสพติด การร่วมกันฉ้อโกง การเลียงภาษี เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าความผิดมูลฐานของประเทศออสเตรเลีย คือ การกระทำความผิดข้อหาขั้นรุนแรง (Serious Offence) นั่นเอง²¹ ในส่วนของเขตปกครองพิเศษฮ่องกง ได้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฉบับแรกคือ กฎหมายว่าด้วยการลักลอบค้ายาเสพติด ค.ศ. 1989 (Drug Trafficking Ordinance 1989)

²¹ วีระพงษ์ บุญญะนาท, "กฎหมายป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีความผิดมูลฐาน," ของประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย," *วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 20, ฉ.3 (2544):

โดยมุ่งเน้นเรื่องการปราบปรามการค้ายาเสพติดเป็นสำคัญ²² จึงเห็นว่า การกำหนดให้ความผิดอาญาฐานใดให้เป็นความผิดมูลฐานอันจะนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น มีแนวความคิดและรูปแบบลักษณะของการกำหนดความผิดมูลฐานซึ่งย่อมแตกต่างกันออกไปตามเหตุผล ความจำเป็น และบริบทภายในของแต่ละประเทศนั่นเอง

ในส่วนของประเทศไทยนั้น หากไม่มีกำหนดลักษณะของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับ ยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีความชัดเจน โดยการแยกการกระทำความผิดเล็กน้อยออกไป ย่อมจะไม่สอดคล้องกับหลักการใหม่ตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด มีความแตกต่างกับการกำหนดลักษณะของความผิดมูลฐานอื่น ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งอาจเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนจนเกินจำเป็นในการตรากฎหมาย และก่อให้เกิดปัญหาแก่สำนักงาน ป.ป.ง. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งในด้านของงบประมาณและอัตราค่าล้าง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับการศึกษาถึงแนวทางในการกำหนดความผิดมูลฐานของต่างประเทศ และการกำหนดกรอบและลักษณะของความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้สามารถกำหนดแนวทางในการกำหนดกรอบและลักษณะของความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคมในปัจจุบัน จึงเสนอขอให้แก้ไขเพิ่มเติม (1) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ดังนี้

²² ชัยนันท์ แสงปุตตะ, "กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดมูลฐาน," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), 46-47.

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “ความผิดมูลฐาน” หมายความว่า

“(1) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเฉพาะที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย”²³

การกำหนดกรอบและลักษณะของการกระทำความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้กำหนดใหม่ ตามมาตรา 3 (1) นั้น สามารถที่จะจำแนกลักษณะของความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานได้ ดังนี้

1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว

2) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559 เฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว

3) พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 เฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า จำหน่าย ซึ่งสารระเหย และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว

4) พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ทั้งฉบับ เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้ “ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า “การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ใน

²³ ถ้อยคำที่ขีดเส้นใต้ คือ ถ้อยคำที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่จากบทบัญญัติของกฎหมายในปัจจุบัน

ครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด และให้หมายความร่วมมือถึงการสมคบ สนับสนุนช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย” เช่นเดียวกันกับความผิดมูลฐานเกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้แก้ไขคำนิยามใหม่

เอกสารอ้างอิง

ชัยนันท์ แสงปุตตะ. "กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน: ศึกษาเฉพาะกรณีความผิดมูลฐาน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ไชยยศ เหมะรัชตะ. “กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.” *วารสารกฎหมาย*. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 16. ฅ.2 (2539): 8.

ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ. *มุมมองใหม่ในกฎหมายอาญา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2556).

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

วีระพงษ์ บุญญภาส. "กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีความผิดมูลฐาน," ของประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย." *วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 20, ฅ.3 (2544): 76 - 81.

สำนักงาน ป.ป.ส.. “การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด.” *จดหมายข่าวกฎหมายยาเสพติด*. กรกฎาคม - กันยายน 2545.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. “สถิติผลการดำเนินการกับทรัพย์สินประจำเดือนสิงหาคม 2562.” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/strategy/monthly-report/detail/9919> (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2563).

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. “ตารางแสดงความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.” <http://www.amlo.go.th/index.php> (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2563).

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. “รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำเดือนกันยายน 2562.” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/strategy/monthlyreport/detail/10037> (สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2563).

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. “รายงานประจำปี 2561 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.” กรุงเทพฯ: บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด, 2561.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. “เอกสารสรุปโครงสร้าง ภารกิจงบประมาณ แผนงาน โครงการสำคัญ เสนอคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563.

อรณพ ลิขิตจิตตะ. ถาม-ตอบเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. กรุงเทพฯ: กองนิติการ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรื, 2542.

Reference

Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 (1999)

Anti-Money Laundering Office. “Statistics of Properties-Related Performance, August 2019.” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/strategy/monthly-report/detail/9919> (Retrieved 25 April 2020)

Anti-Money Laundering Office. “Table Showing Predicate Offenses under Anti-Money Laundering Laws.” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/2016-05-10-08-05-56/2016-05-22-08-0851/2017-05-08-04-41-14> (Retrieved 25 April 2020.)

- Anti-Money Laundering Office. “Operation Report of Money Anti-Money Laundering Office, September 2019.” <http://www.amlo.go.th/index.php/th/strategy/monthlyreport/detail/10037> (Retrieved 21 May 2020.)
- Anti-Money Laundering Office. “Annual Report 2018, Anti-Money Laundering Office” (Bangkok: Ek Pim Thai Co., Ltd.)
- Anti-Money Laundering Office. “Document summarizing the structure, mission, budget, key project plan to the Anti-Money Laundering Subcommittee” Retrieved 5 February 2020.
- Annop Likitchitta. Question and answer about Anti-Money Laundering law. (Bangkok: Legislative Division, Office of the NACC, The Prime Minister’s Office, 1999).
- Chaiyanan Saengputta. “Anti-Money Laundering Laws: A Case Study of Predicate Offenses.” (Master’s Thesis, Faculty of Law, Chulalongkorn University, 1998).
- Chaiyot Hemaratchata. “Anti-Money Laundering Laws” Law Journal. Faculty of Law Chulalongkorn University 16. Chor.2 (1996): 8.
- Thaweekiet Meenakanit. A New Perspective on Criminal Law. 3rd Edition (Bangkok: Winyuchon, 2013).
- Office of the Narcotics Control Board. “Rehabilitation for Addicts.” Legal Newsletter of Drugs. (July-September 2002): 2.
- Weeraphong Boonyopas. “Anti-Money Laundering Laws: A Case Study of “Predicate Offenses” of United States and Australia.” Chulalongkorn University Law Journal 20, Chor. 3 (2001): 76 - 81.